

Ordningslyftet

**Tio konkreta åtgärder för att
säkra elevers rätt till en trygg skola**

ALLA ELEVER FÖRTJÄNAR EN SKOLA SOM PRÄGLAS AV STUDIERO

Den svenska skolan ska präglas av både trygghet och studiero. Trygghet handlar om att så väl elever, lärare som övrig skolpersonal ska känna sig trygga i skolmiljön. Det förutsätter i sin tur att de vuxna på skolan kan vara just vuxna, och på så sätt agera tydligt mot mobbning, vandalisering eller bråk mellan elever. Om inte elevernas rätt till en trygg och trivsamt skolmiljö kan säkras är risken stor att så väl kunskapsresultat minskar som att frånvaro ökar.

Studiero handlar om att lektionerna ska präglas av ordning och reda, så att eleverna får möjlighet att fokusera på skolarbetet utan att distraheras av klasskamrater som kommer för sent eller mobiltelefoner som stör. Det finns en tydlig koppling mellan studiero och kunskapsresultat. I PISA-mätningen framkommer det att de elever som vittnat om att läraren ofta fick vänta en lång stund innan det hade blivit lugnt i klassrummet presterade 14 poäng lägre i läsning än de som hade studiero. Det är lika många poäng som skiljer de svenska elevernas resultat i läsförståelse från de finska – som har högst poäng i läsning av de nordiska länderna.

Oroväckande tecken på otrygghet och stökiga lektioner

Det finns självfallet skolor som lyckas väl i arbetet med att skapa trygghet och studiero. Samtidigt får vi inte blunda för fakta. Flera rapporter under de senaste åren har visat på stora brister

– och i Skolinspektionens stora undersökning framkommer det att elevernas trygghet har försämrats under de senaste fem åren. Allt fler elever uppger att de saknar studiero och mest utsatta är flickor.

Skolundersökningen om brott (SUB) har visat att drygt hälften av eleverna i årskurs nio har utsatts för stöld, misshandel, hot, rån eller sexualbrott vid minst ett tillfälle under de senaste 12 månaderna. Många brott sker i skolmiljön, framförallt misshandel, hot och sexuella kränkningar. Särskilt utsatta för mobbning och kränkningar är barn

OTRYGGHETEN SOM STÖRST I UTSATTAS SKOLOR

- Genomgångar av Skolinspektionens rapporter visar på mycket allvarliga problem med trygghet och studiero på flera skolor i utsatta områden. I flera fall vittnar både elever och lärare om en närmast kaosartad skolmiljö med bråk, slagsmål, otrygghet och vandalisering.
- Även PISA 2018 visade att klassrumsklimatet är sämre på skolor där elevgruppens sammansättning är socioekonomiskt svag. Detta samtidigt som det finns en tydlig koppling mellan just klassrumsklimat och högre resultat i PISA-mätningen.
- För elever med utländsk bakgrund är kopplingen mellan studiero och trygghet i skolan och resultat i läsförståelse särskilt hög.

och elever med funktionsnedsättningar.

För att skolans arbete med trygghet och studiero ska stärkas krävs även lokala krafttag för att stärka exempelvis samverkan mellan socialtjänst och skola. Många utåtagerande elever har en bakgrund som präglas av social problematik, vilket behöver hanteras genom insatser från flera håll – inte enbart av skolan. Liberalerna ser vikten av insatser i förskolan för att tidigt fånga upp barn som riskerar att hamna efter och därmed förebygga misslyckande i skolan. Även elever med NPF-diagnoser har ett behov av särskilt stöd som behöver tillgodoses. Sammanfattningsvis finns många faktorer, exempelvis tillgång till elevhälsa, legitimerade lärare och stödinsatser som lärarledd läxhjälp, som gemensamt bidrar till en tryggare skola och mer studiero på lektionerna. Samtidigt finns det ett behov av att vidta åtgärder för att exempelvis stärka lärarnas mandat att hantera elever som stör på lektionerna.

Även lärare drabbas av våld, hot och stök

Varje dag går över hundra tusen lärare till skolan i syfte att förmedla kunskap och utbilda nya generationer. Trots ett stort behov av fler lärare är det för få som söker sig till läraryrket, och för många som lämnar det. Det finns många skäl till det, men en viktig anledning till att många lärare inte trivs med sitt yrke är att de är utsatta.

Tryggheten måste stärkas även för lärare. Var femte lärarstudent har funderat på att hoppa av på grund av våld, hot och sexuella trakasserier.¹ En av fyra lärare har utsatts för hot och våld på sin arbetsplats under det senaste läsåret.² Samtidigt uppger många lärare att de inte längre vågar ingripa i stökiga situationer av rädsla för att bli anmälda. Det finns således tydliga tecken på att ordningen måste stärkas i skolan för att främja lärarnas arbetsmiljö.

*Allt fler lärare anmäls – men bara en procent prickas.
Källa: Skolinspektionen*

LIBERALERNA PRIORITERAR ORDNING OCH REDA I SKOLAN

Liberalerna har alltid stått upp för ordning och reda i skolan. För att skolan ska kunna fokusera på sitt viktigaste uppdrag, kunskapsförmedling, måste det råda trygghet i korridorerna och studiero i klassrummen. Under alliansåren drev dåvarande Folkpartiet igenom flera förslag för att stärka skolans arbete med trygghet och studiero. Vi införde en helt ny skollag som tydliggjorde att rektorer och lärare har rätt att vidta disciplinära åtgärder, som exempelvis möjlighet att visa ut elever som stör ur klassrummet och införa kvarsittning efter skoltid.

När flera undersökningar visar att arbetet med trygghet och studiero i skolan är långt ifrån tillfredsställande är det Liberalernas uppgift att presentera fler och nya förslag för att stärka lärarnas auktoritet och förbättra skolans förutsättningar att skapa studiero. Inom Liberalernas och Centerpartiets samarbete med regeringen ska en nationell plan för trygghet och

studiero tas fram och beslutas. Ett underlag för inför förhandlingen om den nationella planen tas för närvarande fram inom en intern utredning på utbildningsdepartementet. Liberala krav på lagförslag för att möjliggöra mobilmfria klassrum och göra det enklare för skolor att stänga av eller omplacera hotfulla eller våldsamma elever ingår exempelvis i uppdraget.

Liberalerna vill gå längre i arbetet för att stärka tryggheten, säkra studieron och ge lärarna mandat att vara ledare i klassrummet. Vi presenterar därför i dag tio krav inför den kommande förhandlingen om den nationella planen för trygghet och studiero.

TIO PUNKTER FÖR ÖKAD ORDNING OCH STUDIERO

1. Höj kraven på vad en kränkning innebär.

När en elev blir kränkt i skolan är det en allvarlig händelse. Samtidigt finns tecken som tyder på att definitionen av vad som utgör en kränkning har kommit att bli allt för vid, vilket i sin tur har givit upphov till många okynnesanmälningar. Det är ett tydligt tecken på att åtgärder måste vidtas. En viktig åtgärd för att motverka det är att se över de nuvarande formuleringarna i skollagen.

I dag räcker det med att en elev ”anser sig” kränkt för att en skola ska bli skyldig att utreda händelsen. Det medför en risk att elever eller vårdnadshavare anmäler skolor för lättvindigt. Eftersom utredningar upptar dyrbara resurser i form av tid från en redan ansträngd skola, måste skollagens formuleringar om vad som anses utgöra en kränkning elever ses över. Liberalerna vill ändra skollagen för att förhindra att enskilda elevers subjektiva uppfattningar om vad som utgör en kränkning inte blir för styrande.

2. Lärare ska inte hotas med anmälan till Skolinspektionen.

Lärare är en utsatt grupp i dagens skola. Skolinspektionens siffror visar att antalet anmälningar mot lärare har ökat explosionsartat. Det leder inte bara till att lärare undviker att ingripa mot stök och bråk i skolan, det har även visat sig vara en anledning till lärarkårens dokumentationsbörda. Sex av tio lärare dokumenterar mer än de måste – av rädsla för att bli ifrågasatta av föräldrar.³

Trots den explosionsartade ökningen var det bara en procent av de anmälda lärarna som prickades år 2018. Det visar att mängden okynnesanmälningar är omfattande. Anmälningssystemet måste

reformeras för att motverka missbruket. I dagens system anmäls lärare direkt till Skolinspektionen via myndighetens hemsida. Liberalerna föreslår i stället att klagomål ska gå till huvudmannen först, som då får möjlighet att reda ut tvister och konflikter lokalt först. Liknande ändring har skett inom hälso- och sjukvårdens klagomålshantering. Först när huvudmannen har hanterat klagomålet och om anmälaren inte är nöjd ska ärendet kunna gå vidare till Skolinspektionen.

3. Liberalerna kräver att Barn- och Elevombudet läggs ner.

I dag har både Barn- och elevombudet (BEO) och Skolinspektionen i uppgift att utreda huruvida kränkningar har förekommit i skolan. Liberalerna menar att det inte finns behov av två aktörer som hanterar samma ärenden. BEO kan därutöver kräva skadestånd för barn och elever som uppger att de har varit utsatta för kränkningar i skolan. I ett nyligen uppmärksammat fall, i vilket en lärare anmäldes för kränkning efter att ha flyttat en elev som vägrade resa sig upp ur en soffa, menade BEO att eleven borde få skadestånd för att ha blivit kränkt. Det kravet avisades av både tingsrätt och hovrätt, men nu driver BEO ärendet vidare till Högsta Domstolen.

Liberalerna ser en stor risk för att BEO skapar en osäkerhet inom lärarkåren, vilket har visat sig leda till att många lärare undviker att ingripa i bråk av rädsla för att bli anmäld. Det är fortsatt viktigt att det finns ett välfungerande system för att kunna utreda fall där lärare har begått övertramp och kränkt elever, men Liberalerna anser att det uppdraget bäst sköts av Skolinspektionen och att BEO som instans således bör avvecklas.

4. Inför förväntansdokument mellan skolor och föräldrar.

Det förekommer att varken elever eller föräldrar respekterar skolans ordningsregler. Ett sätt att motverka det är att låta föräldrar och elever skriva under ett förväntansdokument, i vilket det framgår vilka regler som gäller och vad konsekvenserna är för regelövertramp. Det ska framgå att elever som förstör skolans egendom blir skyldiga att ersätta för de uppkomna skadorna. I dag låter var fjärde skola vårdnadshavare och elever skriva under sådana förväntansdokument.⁴ Liberalerna föreslår att alla skolor ska ta fram förväntansdokument som elever och vårdnadshavare ska skriva under.

5. Inför konsekvenstrappor.

Rektorer eller lärare får vidta omedelbara och tillfälliga åtgärder för att se till att eleverna har trygghet och studiero, eller för att komma tillrätta med en elev som stör ordningen. Det kan handla om allt ifrån tillrättavisningar, omflyttningar i klassrummet, att gå emellan elever som bråkar eller stoppa skadegörelse. Kravet är att åtgärderna ska vara rimliga i förhållandet till elevens ålder och beteende. Undersökningar har dock visat att var fjärde rektor aldrig använder sig av disciplinära åtgärder – trots att problem med stök, otrygghet och bristande studiero är både vanligt förekommande och har ökat.⁵ Samtidigt uppger såväl rektorer, lärare som elever att det är viktigt att regelövertramp får konsekvenser. När elever tillfrågas uppger de att konsekvenserna för regelövertramp ska vara samma, oavsett vilken elev det handlar om eller vilken lärare som fattar beslutet.⁶

I syfte att tydliggöra för såväl elever, lärare som vårdnadshavare vilka regler som gäller på en skola och vad för konsekvenser regelövertramp får föreslår Liberalerna att alla skolor ska ta fram en konsekvenstrappa. Den ska redovisa vilka konsekvenser regelövertramp medför för eleverna. Det ska vara rektorn som fattar beslut vilka steg som ska ingå i konsekvenstrappan samt för att det finns rutiner på hur de upprätthålls. Det sista steget ska alltid vara att eleven stängs av tillfälligt i grundskolan eller permanent i gymnasieskolan. Ett exempel på hur en konsekvenstrappa kan utformas bifogas i appendix.

6. Slop kravet på medbestämmande för elever om ordningsregler.

I skollagens femte kapitel finns bestämmelser om ordningsregler och disciplinära åtgärder. Där framgår bland annat att varje skolenhet ska ha ordningsregler som utarbetas under medverkan av eleverna.⁷ För många skolor fungerar det bra – men inte för alla. Exempelvis har Skolinspektionen kritiserat Internationella Engelska Skolan skarpt för att de inte låter eleverna vara med och bestämma vilka ordningsregler som ska gälla på skolan.⁸ Även Skolverket gör tolkningen att ”elever och vuxna bestämmer reglerna tillsammans”.⁹

Liberalerna vill ändra i skollagen så att skolledningen får fullt mandat att besluta vilka ordningsregler som behövs på en skola för att säkerställa trygghet och studiero för alla elever. Således vill Liberalerna att det nuvarande kravet på att eleverna ska få vara med i beslutandet kring ordningsreglerna ska slopas. Det ska även fortsättningsvis vara möjligt för elever att inkomma med synpunkter, förslag eller idéer kring skolans ordningsregler.

7. Inför ersättningskrav för elever som begår skadegörelse.

I Skolundersökningen om brott 2017 framgår det att nästan var femte elev har begått skadegörelse vid minst ett tillfälle under det senaste året. Om en elev orsakar materiell skada på en skola och skadan uppstått genom vårdslöshet eller genom avsiktlig skadegörelse kan skolor begära ersättning av eleven eller elevens vårdnadshavare.

Många huvudmän och kommuner saknar dock rutiner för att begära ersättning av elever som har begått skadegörelse i skolan. Liberalerna kräver att alla huvudmän ska upprätta rutiner för hantering av ersättningskrav. Liberalerna föreslår även att en elev ska få möjlighet att genom arbete ersätta skadan för att undgå krav på ekonomisk ersättning. Det kan exempelvis innebära att en rektor kan sluta en överenskommelse med en elev och elevens vårdnadshavare om att eleven i fråga själv ska städa bort klotter. Arbetet ska få utföras efter skolans slut eller på lediga dagar och ske under ledning av skolpersonal.

8. Slopa kravet på skriftlig dokumentation vid disciplinära åtgärder.

Enligt skollagen måste en rektor eller lärare dokumentera skriftligt om de har vidtagit en disciplinär åtgärd. Det innebär exempelvis att en lärare måste dokumentera om han eller hon skickar ut en elev som stör undervisningen från klassrummet.¹⁰ Överlag är både lärare och rektorers administrativa börda i form av krav på dokumentation alltför omfattande. Dessutom tenderar krav på dokumentation leda till alltför omfattande dokumentationer, då lärare och rektorer vill hålla ”ryggen fri”.

I en rapport framkommer det att närmare hälften av lärarna uppger att de dokumenterar mer än vad de annars skulle ha gjort på grund av risken för att bli anmälda till Skolinspektionen.¹¹ Liberalerna föreslår att kravet på att lärare och rektorer skriftligt ska dokumentera samtliga disciplinära åtgärder de vidtar, oavsett åtgärdens omfattning ska ändras. Liberalerna föreslår att enklare åtgärder, som exempelvis när en lärare tillfälligt skickar ut en elev som stör, inte ska omfattas av lagkrav på dokumentation. Detta i syfte att

minska lärarnas administrativa börda. Krav på dokumentation för mer kraftfulla disciplinära åtgärder, som exempelvis omplacering av elev, ska kvarstå.

9. Förtydliga vilka befogenheter lärare har i skollagen.

Lärare har vittnat om att skollagen är allt för otydlig när det gäller lärarnas ansvar och befogenheter att gripa in för att skapa studiero vid olika situationer som kan uppstå. Ett konkret exempel på en brist i skollagen som Liberalerna menar behöver adresseras: Skollagen ger lärare rätt att använda den disciplinära åtgärden utvisning ur klassrummet, men det är otydligt huruvida lärare har rätt att exempelvis fysiskt ingripa för att få eleven att lämna klassrummet. Liberalerna menar att lärare i sådana situationer eller under andra liknande omständigheter aldrig ska behöva känna sig osäkra eller rädsla för att göra fel. Eftersom lärare i uppdrag att säkra ordning och studiero i klassrummet, måste även lagen bli tydligare gällande vilka befogenheter lärarna har – något som de båda lärarfacken har efterfrågat.

10. Skolor ska vara stängda för obehöriga.

Under lång tid har det varit vanligt att svenska skolor har varit tillgängliga för alla, med olåsta dörrar och utan att besökare registreras eller kontrolleras på andra sätt. På så sätt har svenska skolor skiljt sig från andra skolor internationellt. Skolor är inte en allmän plats, men trots det har flera skolor problem med att ungdomar som inte är elever på skolor vistas där, vilket kan skapa otrygghet för så väl elever som personal. BRÅ:s rapporter om brottsutsatta ungdomar visar exempelvis att skolan eller skolgården är den i särklass vanligaste brottsplatsen för misshandel. Mer än var fjärde tjej uppger att de rent av har hållit sig borta från skolan en hel dag av oro för att utsättas för misshandel. Därför föreslår Liberalerna att skolor ska vara stängda för obehöriga.

APPENDIX

Exempel på konsekvenstrappa från Skarpängsskolan, Täby kommun.

Ett av flera sätt på hur en konsekvenstrappa kan utformas.

Nivåer för konsekvenser när elever bryter mot ordning på Skarpängsskolan

NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	NIVÅ 4	NIVÅ 5
Lindriga förseelser mot skolans ordningsregler, t ex. • Enstaka sena ankomster. • Glömt material. • Användande av mobiltelefon på lektionstid utan tillåtelse av ansvarig lärare. • Följa ordningsreglerna i matsalen (t ex plocka undan efter sig). • Lindrig skadegörelse (t ex blyerts på bänk). • Grovt språkbruk som ej kan beaktas som kränkande. • "Skojbråk" på lika villkor samt jämförbara förseelser - snöbollskrig/mulning, etc. Åtgärd: • Vänlig men bestämd tillrättavisning av berörd personal. • Mentor/vårdnadshavare informeras vid behov. Ansvarig: Berörd/närvarande personal när förseelsen begicks. Dokumentation: Egna anteckningar kan föras	Upprepade lindriga förseelser på nivå 1 samt grövre förseelser t ex. • Skolk • Respektlöst uppträdande • Kränkande tilltal • Kränkande handling (t ex knuffar, hot) • Störande beteende inom skolans område t ex på lektion i matsalen eller på raster • Skadegörelse samt klotter (rista på bänk, klottra på vägg etc.) Åtgärd: • Bestämd tillrättavisning av berörd personal. • Mentor informeras. • Mentor eller berörd personal kontaktar hemmet. • Vid behov kallas vårdnadshavare till skolan för möte. • Mentor följer regelbundet upp med eleven hur det går. • Anmälan om kränkande behandling skrivs i fråga om kränkning och mobbing. • Vid förstörelse blir elev ersättningsskyldig. Ansvarig: Mentor eller berörd personal Dokumentation: Incidentrapport skrivs i de fall som det gäller kränkningar av något slag	Upprepade förseelser på nivå 2 samt allvarigare brott, t ex. • Slag, sparkar • Mobbing • Upprepade kränkande tilltal • Skadegörelse samt jämförbara brott mot samhällets lagar Åtgärd: • Vårdnadshavare kallas till skolan för omedelbart möte med mentor och berörda lärare – ev. formuleras en handlingsplan. • Vid behov är även skolledning med på mötet. • Anmälan till elevhälsoteam (EHT). Ev. Anmälan till socialtjänsten. • Anmälan om kränkande behandling skrivs i fråga om mobbing och kränkande beteende eller vid arbetsmiljöfråga. OBS! Polisanmälan görs alltid när skolledningen anser det befogat. Ansvarig: Mentor/ EHT/skolledning Dokumentation: Incidentrapport skrivs (om det inte gäller upprepade frånvaro). Mentor/EHT ansvarar för ev. upprättande av handlingsplan.	Upprepade förseelser på nivå 3. Åtgärd: • Kallelse till elevvårdsmöte - Elev, Vårdnadshavare, EHT, Skolledning (samt socialtjänst och barn och ungdomspsykiatri vid behov). Beslut kan fattas om: - Anmälan till socialtjänsten - Polisanmälan - Klassbyte Polisanmälan kan göras utan föregående elevvårdsmöte. Ansvarig: EHT/skolledning eller delegerad Dokumentation: EHT ansvarar för dokumentation.	Skolvägran, brottslighet, m.m. Åtgärd: EVK där beslut fattas om: • Anpassad studiegång • Annan alternativ skolgång • Anmälan till socialtjänsten • Polisanmälan • Skolbyte/avstängning Polisanmälan görs utan föregående elevvårdsmöte. Ansvarig: Rektor Dokumentation: EHT ansvarar för dokumentation.

KÄLLHÄNVISNINGAR

- 1 <https://skolvarlden.se/artiklar/var-femte-student-har-funderat-pa-att-hoppa-av>
- 2 Skolverket, 2018
- 3 <https://lararnastidning.se/foraldrapressen-larare-anmals-som-aldrig-forr/>
- 4 Skolverket (2018). Ordningsregler och disciplinära åtgärder: En kartläggning av skolors arbete. Stockholm: Skolverket, s. 18
- 5 <https://www.skolverket.se/download/18.6bfaca41169863e6a65d515/1553968078003/pdf3987.pdf>
- 6 <https://www.skolverket.se/download/18.6bfaca41169863e6a65d515/1553968078003/pdf3987.pdf>
- 7 5 kap. 6–24 §§ skollagen (2010:800).
- 8 Bloodworth, Callum. Engelska skolan kritiseras för ordningsregler. Expressen. 2013-05-02
- 9 <https://www.skolverket.se/for-dig-som-ar.../elev-eller-foralder/skolans-organisation/ordningsfragor-trygghet-och-studiero>
- 10 Skolverket (2019). Trygghet, studiero och disciplinära åtgärder. Tillgänglig via www.skolverket.se/regler-och-ansvar (Hämtad 2019-12-15)
- 11 Lärarförbundet (2019). Dokumentationsbördan – ett arbetsmiljöproblem för lärare. Stockholm: Lärarförbundet, s. 9

LIBERALERNA

info@liberalerna.se

Sverige – möjligheternas land.